

TYÖSUOJELUN TOIMINTAOHJELMA

Yleinen osa

Yhteistyöryhmä 4.5.2026

Kaupunginhallitus 11.5.2026

TYÖSUOJELUN TOIMINTAOHJELMA

+358 (0)3 488 811

kaupunki@manttavilppula.fi

Seppälän puistotie 15, 35800 MÄNTTÄ

Työsuojelu on työympäristön jatkuvaa seurantaa ja kehittämistä. Työsuojelun tarkoituksena on tukea henkilöstön työkykyä, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä poistaa työolojen haittoja. Motivoitunut henkilöstö kantaa vastuun työstään ja työympäristönsä kehittamisestä.

”Työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveyden edistämiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Toimintaohjelmasta johdettavat tavoitteet turvallisuuden terveellisyyden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on otettava huomioon työpaikan kehittämistoiminnassa ja suunnittelussa ja niitä on käsiteltävä työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa”. (Työturvallisuuslaki 9§)

Työturvallisuuslain mukaan työn henkinen ja fyysinen kuormittavuus, ergonomia, väkivallan uhka, häirintä ja muu epäasiallinen kohtelu sekä yksintyöskentely ovat korostuneina perinteisen kone- ja laiteturvallisuuden sekä tapaturmien ja ammattitautien ennaltaehkäisyyn rinnalla.

Henkisten toimintojen merkitys työssä ja työn hallinnassa on kasvanut, koska työssä menestymisen edellyttää jatkuvaa kouluttautumista, perehtymistä ja työssä oppimista.

Tämän Toimintaohjelman vahvistaa Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus.

1. TOIMINTAOHJELMAN TARKOITUS JA LAAJUUS

Tämä toimintaohjelma on laadittu työturvallisuuslain 9§:n pykälään perustuen edistämään turvallisuutta ja terveellisyyttä työpaikoilla.

Tämä on Mänttä-Vilppulan kaupungin työsuojelun toimintaohjelman yleinen osa, jonka lisäksi hallintokunnat laativat tämän lisäksi oman hallintokuntaakohtaisen työsuojeluohjelman/suunnitelman. Hallintokuntaakohtaiset ohjelmat perustuvat työpaikan vaarojen järjestelmälliseen selvittämiseen ja arviointiin, joiden perusteella johdetaan käytännössä toteutettavat toimenpiteet. Vastuu vaaratekijöiden arvioinnista ja toimenpiteiden käynnistymisestä on esihenkilöillä.

Koulutuksella ja ohjeistuksella on esihenkilöitä opastettu ja opastetaan niistä oikeuksista ja velvollisuuksista, joita työnantajan edustajilla on eli ns. jatkuva työsuojeluvastuu.

Lisäksi toimipisteiden sisäisissä koulutuksissa on henkilöstölle kerrottu ja kerrotaan niistä oikeuksista ja velvollisuuksista, joita vastaavasti työntekijöillä on. Työntekijät ovat omalta osaltaan vastuussa omasta ja työtovereidensa työturvallisuudesta sekä erityisesti työturvallisuusohjeiden noudattamisesta.

2. TYÖSUOJELUORGANISAATIO

2.1 Yhteistoiminta

Työsuojelun yhteistoimintaa varten Mänttä-Vilppulan kaupungissa on:

YT-ryhmä, joka toimii sekä yhteistoimintalain mukaisena yhteistoimintaelimenä, että kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksen 4 §:n tarkoittamana edustuksellisenä yhteistoimintaelimenä,

2.2. Työsuojelupäällikkö

Työsuojelupäällikkö on työnantajan edustaja, joka vastaa työpaikan turvallisuuden, terveyden ja työympäristön kehittämisestä yhteistyössä työntekijöiden ja työterveyshuollon kanssa. Keskeisiä tehtäviä ovat työsuojelun toimintaohjelman toteuttaminen, riskien arviointi, perehdytyksen tukeminen ja yhteistoiminnan tukeminen.

2.3 Työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutettu edustaa henkilöstön päätösvaltaa työsuojeluasioissa. Tehtävänä on olla mukana työolosuhteiden kehittämisessä ja korjaamisessa. Työsuojeluvaltuutettu toimii yhteistoimintaorganisaatiossa, mutta myös itsenäisesti seuraa työsuojelun kehittymistä. Hän on vastuussa työstään edustamilleen työntekijöille. Valtuutettu valvoo työsuojelumääräysten ja normien noudattamista, sekä yhdessä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

2.4 Työsuojeluorganisaatio

Työsuojelupäällikkö:

- Arto Myllylä

Työsuojeluvaltuutetut 2026 - 2029:

- Sanna Nieminen
- Tomi Tervala
- Jonne Niemelä
- Joanna Mäcklin (varatyösuojeluvaltuutettu)

YT-ryhmässä on edellä mainittujen työsuojeluvaltuutettujen lisäksi hallintojohtaja, työsuojelupäällikkö ja henkilöstöjärjestöjen edustajat. YT-ryhmän toimintakausi vastaa valtuustokautta ja on siis neljä vuotta.

YT-ryhmä toimii myös tyhy-työryhmänä, joka antaa lausuntonsa budjettivarojen

käytöstä, jotka vuosittain varataan henkilöstön työhyvinvointityöhön sekä liikunta- ja virkistystoiminnan järjestämiseen ja tukemiseen.

1. TYÖTERVEYSHUOLTO

Työterveyshuollon tavoitteena on työssäkäyvien terveydentilan parantaminen sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen, työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen, turvallinen ja terveellinen työympäristö sekä terveyttä tukeva, hyvin toimiva työyhteisö.

Työntekijään yksilöllisenä toimenpiteinä kohdistuvia työterveyshuollon toimia ovat ohjaus ja neuvonta, erilaiset terveystarkastukset, työperäisten ja muiden mahdollisten sairauksien tutkimus ja hoito, työkyvyn ja kuntoutustarpeiden arvio sekä työkykyisyyden tukeminen ja kuntoutuspalveluiden piiriin ohjaaminen.

Työpaikkaselvitykset:

Työympäristöön kohdistuvia toimia ovat työpaikkaselvitykset ja niihin tarpeen vaatiessa liittyvät työhygieeniset mittaukset ja muut esim. ergonomiset ja työyhteisön ilmapiiriin liittyvät selvitykset.

Työpaikkaselvityksiä tekevät työterveyshuolto, terveystarkastaja ja Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto.

Työterveyshuollon edustajat osallistuvat YT-ryhmän ja tarvittaessa muihin työpaikan kokouksiin, joissa käsitellään työterveyshuoltoon liittyviä asioita.

Mikäli työolosuhteissa tapahtuu muutoksia tai selvitettäessä työtaturmaa, ammattitautia tai muuta työhön liittyvää sairastumista järjestetään työpaikkakäynti tarvittaessa. Työnantaja ilmoittaa työterveyshuoltoon työolosuhteissa tapahtuvista muutoksista.

Tietojen antaminen ja ohjaus:

Henkilöstölle annetaan terveystarkastusten ja työpaikkakäyntien yhteydessä tietoa työhön liittyvistä terveydellisistä tekijöistä, työn mahdollisista terveyshaitoista ja niiden ehkäisemisestä.

Henkilöstön sairaanhoito:

Kaupunki tarjoaa normaalin työterveyshuollon lisäksi henkilöstölleen (Työterveyshuoltolaki 4§) yleislääkäritasoisien työterveyshuollollisesti painotetun sairaanhoidon ajanvarauksella. Päivystys- ja perusterveydenhuolto jää sopimuksen ulkopuolelle.

2. KUNNAN SISÄISET TURVALLISUUSOHJEET

Henkilöstön turvallisuuskoulutus:

Tarpeen mukaan järjestetään mm. alkusammutus-, hätäensiapu- ja vaarallisen henkilön kohtaamisen koulutusta.

Teknisen henkilöstöltä vaaditaan työturvallisuuskorttia ja liikennealueilla työskenteleviltä työntekijöiltä vähintään tieturva 1 –korttia

Kohteisiin on laadittu pelastussuunnitelmat, jotka ovat henkilökunnan käytössä kohteissa.

Kouluille on laadittu ja harjoiteltu henkilökunnan taholta varautumista erityistilanteisiin mm. pommiihka ja väkivaltaisesti käyttävän henkilön kohtaaminen.

Yksityöskentelyohjeet:

Mikäli työpaikalla joudutaan työskentelemään yksin ja on ilmeistä joutua vaaran uhatuksi tai joutua tapaturmaan, on yksikön esihenkilön laadittava yksityöskentelyohjeet.

Kaupungilla on yksilöityjä ohjeita yksityöskentelyä varten mm. korkealla työskentelyyn. Ohjeistusta täydennetään.

Lisäksi on tehty sopimus KMV-Turvapalveluiden kanssa mahdollisuudesta käyttää vartijaa henkilökunnan apuna, mikäli työtehtävän turvallinen hoitaminen niin vaatii.

Ensiapu:

Tavoitteena on, että jokaisessa työpisteessä on vähintään yhdellä työntekijällä ensiapukoulutus. Ensiapukoulutuksia järjestetään tarpeen mukaan.

Työpaikan sisäiset liikenneohjeet:

Osa työtapaturmista syntyy työpaikalla liikuttaessa ja tavaroita siirrettäessä. Työnantajan on selvitettävä ja arvioitava työpaikan sisäiseen liikenteeseen ja tavaroiden siirtämiseen liittyvät vaaratekijät, sekä suunniteltava ja toteutettava toimenpiteet havaittujen vaarojen poistamiseksi tai vähentämiseksi. Vastuu selvityksestä ja arvioinnissa on yksikön esihenkilöllä.

3. TYÖYMPÄRISTÖN KUVAUS JA KEHITTÄMISTARPEET HALLINTOKUNNITTAIN.

Kaupunki järjestää säännöllisin väliajoin kaikille työyhteisöille työympäristön vaarojen ja riskien arvioinnin.

Vaara- ja haittatekijöiden kartoitus, arviointi ja toimenpiteiden käynnistäminen ovat ensisijassa esihenkilön tehtävänä. Esihenkilöiden koulutus kartoitukseen ja arviointiin toteutetaan ennen työn käynnistämistä. Vaarojen ja haittojen arviointi tehdään aina olosuhteiden muuttuessa työssä tai työpaikalla.

4. TYÖOLOJEN SEURANTAKOHTTEET

Sairauspoissaolot:

Seurataan yhdessä työterveyshuollon kanssa. Kaupungilla on käytössä Pihlajalinnan työterveysportaali sovellus, jolla seurataan sairauspoissaoloja. Sairauspoissaolot kirjataan vuosittain henkilöstöraporttiin.

Työtapatilastot ovat seurannassa vuosittain pidettävässä riskien- ja vakuutuskartoitustilaisuudessa.

Vaaratilanteet, väkivaltatilanteen ja työtaturmat:

Sattuneet työtaturmat ja ns. läheltä piti -tilanteet käsitellään työturvallisuusryhmässä ja akuutit parannustarpeet hoituvat toimialajohtajien toimesta välittömästi. Vaara- ja uhkatilanteista raportoidaan johtoryhmälle neljännesvuosittain.

Työilmapiiri ja työkyvyn arviointi:

Järjestetään kyselykartoituksia henkilöstölle. Vuonna 2023 järjestettiin koko henkilöstölle vaarojen- ja riskienarviointi kysely. Edellinen kartoitus tehtiin vuonna 2021. Seuraavana kyselynä on työhyvinvointi 2026 työterveyshuollon toimesta.

Työterveyshuollon suorittamat työhöntulo- ja määräaikaistarkastukset tehdään vuosittain hyväksyttävän työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstölle pyritään järjestämään mahdollisuus työkiertoon fyysisen ja psyykinen kuormittumisen pienentämiseksi.

5. TYÖSUOJELUASIOIDEN HUOMIOON OTTAMINEN KUNNASSA

Perehdyttäminen:

Esihenkilöillä on velvollisuus uusien viranhaltijoiden/työntekijöiden perehdyttämiseen. Kaupungilla on erillinen perehdyttämisohje.

Perehdyttämistä ja sen materiaalia päivitetään ja kehitetään jatkuvasti.

Tiedotus ja koulutus henkilöstölle:

Kaupungilla on käytössä Intranet.

Henkilöstöjohto lähettää esihenkilöille suoraan tietoa sähköpostilla.

Esihenkilöt käyvät palavereissa läpi henkilöstön kanssa intranetissä olevan henkilöstökäsikirjan tiedostoja ja järjestävät työpaikkainfoja, joissa työsuojeluasioiden tulee olla keskeisesti esillä.

6. TOIMINTAOHJELMAN SEURANTA, YLLÄPITO JA TARKASTUSTOIMINTA

Kaupungin oma työsuojeluorganisaatio ja työterveyshuolto tekevät myös tarvittaessa tarkastustoimintaa.

Tätä toimintaohjetta täydennetään ja päivitetään aina tarvittaessa.

Mänttä-Vilppulan kaupungin työpaikoilla työsuojelutyöhön osallistuvien osoitteita:

Lupa- ja valvontaviraston työsuojeluosasto
Puhelinvaihe: 0295 254 000
työsuojelun puhelinneuvonta 0295 256 808
työsuojelu@lvv.fi
www.työsuojelu.fi

Työterveyshuolto
Pihlajalinna Oy
puh. 010 312 129
Koneenhoitajankatu 2
35800 Mänttä

INTRANETISTÄ LÖYTYVÄT TYÖSUOJELUUN LIITTYVÄT LOMAKKEET

- aktiivisen tuen malli
- työntekijän perehdytysuunnitelma
- päihdeohjelma ja hoitoonohjausmalli
- työterveyshuollon toimintasuunnitelma
- ilmoitus työntekijälle häirinnästä
- vaaratilanteen ilmoituslomake
- väkivaltatilanteen ilmoituslomake
- sisäilmaongelmien ilmoituslomake